

AMOUR

Klinisk

Af Jes Nysten

Lad det være sagt med det samme: Man skal ikke lade sig narre af filmens titel. Ironien – et kendt træk ved Michael Hanekes film – toner frem fra den første scene: Redningsfolk maser sig ind i en fashionabel parisisk lejlighed, der stinker af forrådnelse, for at bryde en dør op, hvor der ligger en død kvinde. Derefter på sort baggrund med store bogstaver: AMOUR!

Vi skal ikke tro dette er en hjertevarm og smuk skildring af kærlighedens kamp og sejr i konfrontationen med det uundgåelige: adskillelse og død.

Nej, dette er en knastør filmisk stiløvelse: en intellektuel og distanceret betragtning af livets ydmygelser. For det er det, vi er udsat for igen og igen hos Haneke: ydmygelser! Fra andre mennesker eller fra livet selv. Og kærligheden, det at binde sit liv til et andet menneske – det er ikke glæde, trøst, hjælp og forsoning. Det er, ja, ydmygelser, for det ender i meningsløshed, død og forrådnelse! Punktum.

Dette signaleres allerede fra scenen, hvor de to træder ind i lejligheden, efter de har været til koncert: Karmen i hoveddøren er ødelagt – nogen eller noget har forsøgt at trænge ind i lejligheden. Det kan ikke siges tydeligere (dog lidt bombastisk): Livets barske realitet er trængt ind i lejligheden. Hvad de hurtigt opdager.

Denne enkle filosofi foldes ud i en to timers fortælling, der leder frem til filmens begyndelse: den døde kvinde! Vi kender altså finalen fra første scene, så vi kan gennem Haneke og hans fotografers demonstrativt enkle og benhårde indramning følge det, der leder frem til finalen: Et ældre ægtepars pludselige mentale adskillelse, da konen bliver ramt af et slagtilfælde. Det fortælles uden hurtige klip, uden understøttende underlægningsmusik, uden følelsesmæssigt engagement.

Vi følger Georges og Anne, der har levet sammen i 60 år. Efter at Anne en morgen får et mindre slagtilfælde, må Georges tage sig af hende. Men hurtigt forværres hendes situation, og han må se den kvinde, han har levet sammen med gennem et helt liv fysisk og mentalt forsvinde fra ham.

Stort set hele filmen foregår i parrets lejlighed, der kommer til at fremstå næsten som et eksperimentarium, hvor de to gamle betragtes med klinisk interesse i deres meningsløse kamp mod det uundgåelige: tidens ubønhørlighed og menneskets afmagt.

Georges spilles af Jean-Louis Trintignant, der er 81, og Anne af Emmanuelle Riva, der er 83 år. To af fransk films største filmbegavelse, der selv under disse meget regulerede instrukser kæmper for at få forholdet til at leve. Og den vidunderlige Isabelle Huppert, der spiller datteren Eva, kan bringe lidenskab, ja vildskab ind i det ellers iltfattige rum i de ganske få minutter, hun er til stede.

I en film, der med stor møje vil være usentimental og blottet for illusioner, kan det undre at den i flere scener demonstrativt lader et vindue være åbent, ja i to scener kommer en due ind i rummet gennem vinduet, og vi ser Georges i hele tre minutter tøffe rundt efter den for at fange den. Når vi ellers véd, hvad et åbent vindue og en due symboliserer i forbindelse med sygdom og død, så kan det undre at så "åndelige" symboler får lov til at slippe ind i denne film, der ellers er klinisk rensset for ånd.

Filmfakta

Amour – Frankrig/Tyskland/Østrig 2012 – Instr. og manus: Michael Haneke – medv.: Jean-Louis Trintignant, Emmanuelle Riva, Isabelle Huppert, Alexandre Tharaud, William Shimell – 125 min. – dansk biografpremiere d. 20/12 2012 – på DVD i Danmark d. 7/5 2013 – distribution/pressebilleder: Camera Film/Midget Entertainment – Tilladt for børn over 11 år

Links

<http://cinemazone.dk/review.asp?id=8889&area=2>

<http://filmogtro.dk/index.php?site=anmeldelserread&link=stlink&filmid=970>

<http://filmz.dk/film/amour/biograf>

<http://www.imdb.com/title/tt1602620/>

<https://outnow.ch/Movies/2012/Amour/Review/>